VIÐMERKINGAR

Uddannelse for en færøsk fremtid.

Michael Feldballe

Som udlænding i det færøske samfund finder jeg de udtalelser som Jógvan við Keldu er fremkommet med for usympatiske og beskæmmende. Det er al ære værd at man som udlænding gør mest muligt for at integrere sig i et fremmed land.

Jeg er selv runden af dansk muld, hvor man på få år har gjort et ikke-stuerent parti til en væsentlig del af regeringspolitikken. Jeg har aldrig haft sympati for partiets synspunkter, men jeg har heller aldrig haft oplevelsen af at være en fremmed i et andet land. Ikke før jeg flyttede til Færøerne.

Oplevelsen af at være et sted hvor sprog, kultur og muligheder i samfundet er så anderledes end det man kommer fra, bør ideelt set give grundlag for den entusiasme, som det rumænske ægtepar i Vestmanna har lagt for dagen. Deres indsats er al ære værd både for dem selv og for andre udlændinge, og deres eksempel bør følges med ildhu.

Sidste år gjorde Jógvan við Keldu sig uheldigt bemærket ved at sammenkæde udenlandske idrætsfolk med fremmedarbejdere der ville tage det ufaglærte arbejde fra færingerne. Nu gør han sig igen til skamme ved at kritisere udlændinge, der rent faktisk har ydet en indsats for at opnå en uddannelse, der kan være med til at skabe værdi for det færøske samfund.

Det er mit indtryk, at der i det færøske samfund er meget fokus på uddannelse. Når færinger opnår gode resultatet med deres uddannelse i ind og udland, så er det nyhedsstof i medierne. Men denne fokus har en bagside, og det er at langt hovedparten af den værdiskabelse der er grundlag for samfundets økonomi, nemlig fiskeriet, på flere områder ikke kræver nogen speciel uddannelse. Derfor er livsgrundlaget for så mange mennesker også så sårbart, fordi man ikke har noget at falde tilbage på; det vil sige andre muligheder for at arbejde.

Det er ikke selvsagt at man med en uddannelse kommer til at arbejde med akkurat det man har lært. Men har man en uddannelse af en eller anden slags, er det med til at skabe en identitet. Her tæller den almindelige skolegang imidlertid ikke med, for den er i dag et helt elementært grundlag for et moderne samfund som det færøske. Der bør derfor fokuseres mere på at skabe værdi gennem uddannelse og mindre på at skabe værdi ved at konkurrere med udlandet om at forarbejde fisk.

I forbindelse med problematikken sidste år om de udenlandske idrætsfolk, kom det frem at det ville være gavnligt for det færøske samfund, hvis man gav de tilflyttende udlændnge muligheden for at få en lettere integrationsproces gennem kurser i færøsk sprog og kultur. Realpolitiks har dette nok lange udsigter, når man ser på de økonomiske problemer der i forvejen fokuseres på. Netop derfor er det i mere end en forstand positivt at udlændinge på egen hånd giver sig i kast med at lære og forstå samfundet gennem uddannelse.

Rasisman blómar

Hallur Ellingsgaard

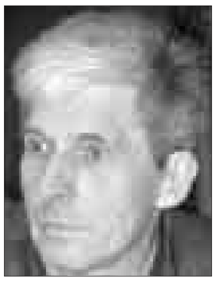

Landstýrismaðurin í innlendismálum Jógvan við Keldu hevur nú aftur víst Fólkafloksins sanna andlit. Allir útlendingar skulu av landinum. Hann var bara so óheppin at siga hetta hart síðsta fríggjadag í degi og viku í samband við at eini útlendsk hjún høvdu tikið lærarapróvg á Føroya Læraraskúla. Nakrir samgongulimir søgdu seg ikki kunna taka undir við hansara útsagnum. Men tá løgmaður í fjølmiðlinum segði, at hann onki ætlaði at gera við málið, má hetta skiljast, sum at hann er samdur við landstýrismannin um tann førda útlendingapolitikkin, altso allir útlendingar skulu av landinum. Eisini Sambandsflokkurin er samdur í hesum, sigur Kaj Leo Johannesen, floksformaður. Tí hóast landsstýrismaðurin bað hjúnini í Vestmanna um umbering, segði hann samstundis, at hann ikki ætlaði at broyta sín útlendingapolitik, tann politikk, sum Óli Breckmann boðaði frá undir síðsta valstríði. Og longu nú eru fleiri útlendingar, sum noyðast at stinga í sekkin, hóast teir høvdu ætlanir um at verða búgvandi her. Fleiri hava keypt hús, hava arbeiði og tað sum krevst, og hava verið her í fleiri ár uttan trupulleikar við uppihaldsloyvinum, men nú síðan hendan samgongan tók við ber einki til.

Ikki tí eg hevði ikki væntað, at løgmaður fór at gera nakað við málið. Tað eru jú fleiri landsstýrismenn, sum longu skuldu havt fingið durafjórðingin. Brúkti landsstýrismaðurin í vinnumálum ikki pening til eitt radiorør uttan at pengingur var tøkur? Pragmatisk loysn segði løgmaður.

Landsstýrismaðurin í almenna og heilsumálum skuldi rokið sama veg fyri handfaringina av pedagogmálinum á Tvøroyri ella, hvussu er við prosjektinum av ellisheiminum í OldurDahlinum í Vági? Realpolitikkur sigur løgmaður.

Og við at góðtaka útlendingapolitikkin hjá Fólkaflokkinum sigur løgmaður óbeinleiðis, at landsstýrismenn kunnu liva og láta sum teimum lystir, bara hann sleppur at sita sum løgmaður.

Men hvat sigur Jóhan Dahl hann reyk upp á nógv minni enn hetta?

Spurin

Mannbjørn Jákupson

Fíggjarbarometrið hjá Rolf Guttesen í Sosialinum plagi eg sum oftast at hyggja ígjøgnum. Tað upplýsir við grundarlag í altjóða búskapar/fíggjartíðarritum, The Economic í London og aðri kent tíðarrit, í góðum stuttum orðingum, frá sveiginum hjá ameriska dollaranum og europeisku euruni, hvør sær, saman og samfrágreitt.

Onkur frágreiðingin viðmerking er, helt beinleiðis úr tíðarritsgreinunum, og úttalilsir frá eitt nú Greenspan, stjóranum fyri amerisku tjóðpeningastovnaskipanini FED.

Rolf hevur eitt politiskt stástað áðrenn, sum eingin loyna var um, sum skýnur lítið ígjøgnum, uttan onkuntíð í kapitalismu kritiskari viðmerking en passant.

Í einum Sosiali í síðstu viku steðgaði eg upp við eina viðmerking. De Gaulle helt Frakland uttanfyri EEC. Tað má verða komið skeivt fyri. De Gaulle helt í áravís Bretlandi uttanfyri europeisku felagskapirnir, tá teir undir McMillan, Heath og Wilson, umvent av ídag, so fegnir ynsktu at gerast limir, tí limaskapurin, eftir franskari hugsan, fór at virka sum ein troyanskur hestur fyri amerikanskum stórfyritøkum í Europa.

RÆTTLEIÐING

Heri Mohr

Í Dimmalætting nr. 118 hevur Annita á Fríðriksmørk, løgtingslimur, eina grein við heitinum "Meira av hasum, Fog".

Av greinini framgongur m.a., at ríkiskassans partur av útreiðslunum til almannaverkið varð broyttur frá refusiónsskipan til blokkskipan fyri 17 árum síðani.

Hetta er ikki beint. Almannaverkið fór í blokkin á sumri 1993 altso fyri 12 árum síðani.

Greinskrivarin vil vera við, at blokkstuðulin fer í landskassan og er "ikki markaður til nakað sum helst", t.v.s ikki til heilsuverkið og almannaverkið. So er at spyrja, hvussu tað kundi bera til, at Fólkatingið lækkaði blokkin við 366 milliónum, tá ið Føroya løgting framdi yvirtøku av skúlamálum og almennari forsorg, var tað ikki tí, at hesar milliónirnar vóru markaðar til nevndu øki?

Hetta átti greinskrivarin at vitað, og hann átti eisini at vitað, at í somu løtu sum Føroya løgting velur at yvirtaka heilsuverkið og almannaverkið, fer Fólkatingið at lækka blokkin niður í næstan einki.

Ein mynd:
Flest øll av okkum hava eina heildarkonto í onkrum peningastovni, sum skal ansa eftir, at fastar, afturvendandi útreiðslur: olja, SEV, avdráttir/rentur v.m. verða goldnar rættstundis. Men valla nakar av okkum er so tápuligur at halda, at heildarkontoin ikki verður brúkt til tað, sum peningastovnurin hevur fingið boð um at gera. Misbrúk av hesum kundi givið peningastovninum álvarsligar avleiðingar fyri mandatsvig.

Hann, ið hetta skrivar, hevur áhaldandi í skrift og talu roynt at upplýsa fólk um ríkiskassastuðulin, hví hann kom í 1988, og hvussu hann er samanskrúvaður; men hjá ávísum politikarum og teirra ráðgevarum hevur tað verið sum at sletta vatn á gás. Umrødda grein er enn einaferð prógv um hetta.

Lívslygnin hjá Henrik Ibsen rennur okkum í hug.

Frihed og løsrivelse fra Danmark

Poul Knudsen
tidligere fisker fra Hirtshals ,som sagtens kunne undvære færøske druksutter

Den måde hvorpå vores Dronning er blevet mødt af især republikanerne giver mig anledning til at foreslå de færinger der så gerne vil være fri fra vi danskeres"overherredømme" burde måske overveje at bede om en afstemning om færøernes selvstændighed forgik i Syddanmark! Jeg er sikker på at der efter den sidste oplevelse af visse færingers opførsel ville kunne opnåes et stort flertal for at Færøerne skulle have fuld selvstændighed og dermed også klare sig selv økonomisk og skulle i mangle fiskere og evt. deres fiskefartøjer ,er vi da villige til at sende dem hjem ,især de mest fordrukne af dem. Lad os i Danmark få lov til at stemme for jeres selvstændighed så er i sikker på at få et meget stort flertal for dette.